

ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2

THE PROBLEM OF AN INTERNAL QUALITY ASSURANCE IN WANGSAMMOR SCHOOL
NETWORK GROUP 1 UNDER THE OFFICE OF UDONTHANI
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วิรัช พรหมกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพภายใน และด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน โดยจำแนกตามตัวแปร ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 130 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายในและด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย
2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยภาพรวมและด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายในกับด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกันส่วนด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายในกับการดำเนินการการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่าโดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพภายใน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันส่วนด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายในมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

Abstract

The purposes of this research aimed to study and compare a problem of an internal quality assurance in Wangsammor School Network Group 1 under the Office of Udonthani Educational Service Area Office 2 in there aspects: a preparation for an internal quality assurance, an operation of an internal quality assurance, and a reporting for an internal quality assurance, classified by position, 2 education, and size of school.

Samples were 15 executives and 115 teachers in Wangsamor School Network Group 1 under the Office of Udonthani Educational Service Area Office 2. A research instrument was a questionnaire. Then, the data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, and one – way analysis of variance (One-Way ANOVA).

The research results were as follows:

1. The problem of the internal quality assurance in Wangsamor School Network Group 1 found that the executives and teachers had holistically opinions on the problem of the internal quality assurance at a medium level. When considered by category found that a preparation for the internal quality assurance and an operation of the internal quality assurance were at a medium level. For a reporting of the internal quality assurance was at a low level.
2. The comparison of the internal quality assurance problem in Wangsamor School Network Group 1, separated by position aspect, found that a preparation for the internal quality assurance and an operation of the internal quality assurance were not different, also in an overall. For a reporting of the internal quality assurance aspect, administrators had opinion higher than teachers at .05 statistically significant differences.
3. The comparison of the internal quality assurance problem in Wangsamor School Network Group 1, separated by an education aspect, found that a preparation for the internal quality assurance and an operation of the internal quality assurance were not different, also in an overall. For a reporting of the internal quality assurance had a difference statistically significant at .05 level.
4. The comparison of the internal quality assurance problem in Wangsamor School Network Group 1, separated by size of school, found that the opinions had significantly difference at .05 level, also in an overall. When considered by categories found that the internal quality assurance opinion was not different, for a preparation for the internal quality assurance and a reporting of the internal quality assurance opinion had a difference statistically significant at .05 level.

ความจำเป็นและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจึงจำเป็นต้องได้ประเทศจะต้องได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเร็วหรือช้ามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าปัจจัยทางด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาการศึกษา

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะต้องเป็นการศึกษามีคุณภาพเพื่อให้เกิดศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนที่จะได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วพร้อมทั้งมีจริยธรรมคุณธรรมรู้จักพึ่งพาตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ระบุว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 81 ระบุว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เกิดความก้าวหน้าของการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้ประสบการณ์และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาประเทศไทยพัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปะและวัฒนธรรมของชาติจากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ดังกล่าว จึงทำให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา เรียกว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เพื่อเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการศึกษาและใช้เป็นกฎหมายในการปฏิรูปการศึกษาของชาติต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มีสาระบัญญัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ต่อการปฏิรูปการศึกษาของไทยโดยกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตราฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติว่าให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 บัญญัติว่าให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกและจากสาระ

บัญญัติดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดีที่สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ ในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งการประกันคุณภาพภายใน จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีการทำงานที่มีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยในการดำเนินการตามแผน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้นจะต้องมีการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเองเพื่อตรวจสอบและพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

จากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 ที่ผ่านมา ทุกโรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามนโยบายและกรอบการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ขั้นตอนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการจัดทำรายงานตามกระบวนการตามแนวคิด PDCA โรงเรียนจัดทำยังไม่เป็นระบบและไม่ครบวงจรและบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างจริงจังจะปฏิบัติงานที่เตรียมเอกสารเพื่อรองรับการประเมินเท่านั้นส่งผลให้การดำเนินงานด้านต่างๆ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมทุกด้านทั้งด้านบุคลากรวิชาการงบประมาณอาคารสถานที่และเทคโนโลยีพร้อมที่จะพัฒนาตามกระบวนการของการประกันคุณภาพตามแนวความคิด PDCA ให้มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพส่วนโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดหลายด้านทั้งด้านบุคลากร วิชาการงบประมาณ อาคารสถานที่และเทคโนโลยี ทำให้การดำเนินงานด้านต่างๆ มีปัญหา (รายงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาประจำปีของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ

ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนวังสามหมอวิทยาคารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ในโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงให้มีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานที่มีเป้าหมายเป็นไปตามขั้นตอน สร้างความมั่นใจแก่ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพและรองรับการประเมินจากภายนอกในครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโดยจำแนกตามตัวแปรตำแหน่ง วุฒิการศึกษาขนาดของโรงเรียนในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 รวม 195 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาปีการศึกษา 2552 ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 จำนวน 130 คน จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie; & Morgan โดยแบ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 115 คน จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย เอกสารการประกันคุณภาพของกรมวิชาการและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ชนิดเลือกตอบ(Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 2 ใน 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการการประกันคุณภาพภายใน ด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทางการประกันคุณภาพภายใน โดยได้ปรึกษาและตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) ตามแนวทางของ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์โดย หาค่าความถี่ และร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนความคิดเห็นปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
3. ทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเกี่ยวกับตำแหน่ง โดยใช้การทดสอบ t-test
4. ทดสอบความแตกต่างของความคิดเห็นปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของผู้บริหารโรงเรียนและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธี LSD

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. ปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย

2. การเปรียบเทียบปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งวุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 การเปรียบเทียบปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยรวม ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยความคิดเห็นของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.2 การเปรียบเทียบปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในกับดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 การเปรียบเทียบปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และดำเนินการรายงานการประกันคุณภาพภายใน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่มีระดับปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยรวมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่ มีระดับปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่ มีระดับปี ๒๕๖๓ การดำเนินการรายงานการประกันคุณภาพภายในสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูและบุคลากรทางการศึกษามีปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมีปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในมีปี ๒๕๖๓ การดำเนินการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับน้อย สำหรับด้านการจัดทำ

รายงานประกันคุณภาพภายในมีปี ๒ อยู่ในระดับน้อยที่ปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในเพิ่มมากขึ้นจะเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายใน นอกจากนี้การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้ศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผู้บริหารและครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาตชาย พิมพิไสย(2543) ได้ศึกษา การดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และด้านการกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตาม ธรรมนูญโรงเรียน ส่วนปี ๒ การปฏิบัติงานควบคุมคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาที่สำคัญคือ ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษาและข้อเสนอแนะที่ควรพิจารณาในการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่

1.1 การปฏิบัติงานภายในโรงเรียนควรดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในธรรมนูญโรงเรียน

1.2 การกำกับติดตามควรมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

1.3 การพัฒนาครูผู้สอนจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้เหมาะสมสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิเชษฐ สีหนารด (2543) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การศึกษาจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. สภาพปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 เป็นรายด้าน อภิปรายได้ดังนี้

2.1 ด้านการเตรียมการการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายวังสามหมอ 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในด้านการเตรียมการประกันคุณภาพ ภายใน พบว่า โดยรวมมีปี ๒ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปี ๒ อยู่ระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปี ๒ มากที่สุด คือ การจัดหาสื่อเอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและข้อที่มีปี ๒ น้อยที่สุด คือ การแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการประสานงานอาจเนื่องมาจากโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่ห่างไกลจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงอาจทำให้การติดต่อประสานงานในด้านการเตรียมการอยู่ในระดับปานกลาง และจำนวนบุคลากรของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังสามหมอ 1 ยังขาดแคลน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิศิษฐ์ ชฎาศิลป์ (2543) ได้วิจัยเรื่อง ความพร้อมและความคาดหวังของครู และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิค ในเขต การศึกษา 9 ผลการวิจัย พบว่า ความพร้อมในทรัพยากรคนตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า มีบุคลากรการสอนไม่เพียงพอ และต้องบุคลากร ครู-อาจารย์ประจำ โดยต้องการวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ด้านงบประมาณไม่เพียงพอเนื่องจาก ส่วนใหญ่ถูกใช้ เป็นเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ซึ่งทำให้เงินเพื่อพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบจึงไม่เพียงพอ ด้านการจัดการมีความพร้อม ระดับปานกลาง สถานศึกษาควรเน้นการจัดการ ด้านการเรียนการสอนและด้านวัสดุ อุปกรณ์เห็นว่าครุภัณฑ์การเรียนมีไม่เพียงพอ วัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึก นักเรียนมีไม่เพียงพอ

2.2 ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ผู้บริหารและครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกลุ่ม เครือข่ายวังสามหมอ 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในด้านการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในโดยรวมมีปี ๒ อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปี ๒ อยู่ระดับปานกลาง โดยข้อที่มีปี ๒ มากที่สุด คือ การจัดสรรงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และข้อที่มีปี ๒ น้อยที่สุด คือ การประชุมร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงว่าโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังสามหมอ 1 มีปี ๒ การดำเนินงานอยู่ใน ระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังสามหมอ 1 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือสนับสนุนงานของแต่ละ โรงเรียนในกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และนอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารมีความชัดเจนและมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง จากทั้งกรรมการในกลุ่มเครือข่ายและกรรมการจากเขตพื้นที่การศึกษาอาจทำให้การทำงานเมื่อมีเหตุก็สามารถแก้ไขได้ ทันเวลาซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย คือ นิยม โพธิ์งาม (2544) ได้ศึกษา สภาพปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน โรงเรียนนาร่อง จังหวัดขอนแก่น พบว่า สภาพปัญหาการประเมินคุณภาพภายใน โดยรวมและรายด้านทั้ง ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และด้านอาคาร สถานที่ที่มีข้อเสนอแนะในการประเมินคุณภาพภายใน 5 อันดับแรก คือ ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายใน ตั้งแต่การวางแผนติดตามกำกับ ดูแล และส่งเสริมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง บุคลากรภายในโรงเรียนควรเห็นความสำคัญของการ ประเมินคุณภาพภายในควรร่วมมือกันทำงานเป็นทีมในการประเมินคุณภาพภายในควรจัดให้มีคณะทำงานเป็นผู้รับผิดชอบ ประสานงาน กำกับ ติดตาม นิเทศการประเมินคุณภาพภายใน

2.3 ด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายใน พบว่า ผู้บริหารและครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายในโดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหายอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นข้อที่เกี่ยวกับวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ผลการประเมินจำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ มีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ 1 ได้ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในเพิ่มมากขึ้นจะเห็นได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดขึ้น เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในนอกจากนี้การที่หน่วยงานต้นสังกัดได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ไปยังโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้ผู้บริหารและครูได้ศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพภายในทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจและให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชาตชาพิมพิไสย (2543) ได้ศึกษา การดำเนินประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด กาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติตามการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศและด้านการกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติตามธรรมนูญโรงเรียน ส่วนปัญหาการปฏิบัติตามควบคุมคุณภาพการศึกษา มีอยู่ในระดับน้อย

3. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ผู้บริหาร และ ครูผู้สอน พบว่า ผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประกันคุณภาพภายใน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหาร แสดงว่าครูและบุคลากรทางการศึกษามีปัญหาด้านการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในมากกว่าผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย ตรีเล็ก (2542: 184) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญ พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าครูผู้สอนทุกด้านทั้งนี้เพราะผู้บริหารต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์มากกว่าครูผู้สอน ประกอบกับเป็นผู้กำหนดนโยบายและปฏิบัติงานโดยยึดระเบียบกฎเกณฑ์อย่างเคร่งครัด ส่วนครูผู้สอนทำหน้าที่สอนโดยลักษณะงานที่แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

4. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการประกันคุณภาพภายในโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในผู้บริหารกับครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี อาจเนื่องมาจากครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่ที่อยู่ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนวังสามหมอ เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์การทำงานมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาใหม่ในระดับปริญญาตรีจึงมีปัญหาด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน น้อยกว่าซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย ตรีเล็ก (2542: 184) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์มากกว่าครูผู้สอน ส่วนครูผู้สอนทำหน้าที่สอนโดยลักษณะงานที่แตกต่างกันทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนแตกต่างกัน

5. เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายวังสามหมอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันส่วนด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ ปรากฏว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่มีระดับปัญหาการประกันคุณภาพภายในโดยรวมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่ มีระดับปัญหาการดำเนินการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนใหญ่ มีระดับปัญหาด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายในสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกตนา พันทาเดช 2543: 82) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกำแพงนครเวียงจันทร์ สปป.ลาว ที่ทำหน้าที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความต้องการในการพัฒนาทักษะการบริหารงานโดยรวมแตกต่างจากผู้บริหารที่ทำหน้าที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษา ของปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์ (2528: 38) พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่จะทำงานโดยไม่มี การวางแผน ขาดการวางแผนที่ดีการบริหารงานเป็นไปในลักษณะเป็นกันเอง สภาพปัญหาที่พบ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมพล จันทรแดง (2545) ได้ศึกษา สภาพการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเตรียมการและด้านการรายงาน มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับส่วนด้านการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กเรียงตามลำดับ ความสำคัญจากมากไปหาน้อย คือควรสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีมให้บุคลากรควรมี การสร้างขวัญกำลังใจแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอและควรมีกรณีศึกษา ก้ากับ ติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขที่สำคัญสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 ข: 11) คือ ผู้บริหารต้องมีความตระหนักเห็นความสำคัญ ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมคิดร่วมทำกับทีมงานในสถานศึกษา บุคลากรทุกคน ทุกฝ่าย ได้รับการเตรียมความพร้อม มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่า ร่วมคิดร่วมทำกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดูแล ติดตามและกำกับกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา ได้รับการกระตุ้นที่ต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าเพื่อตามให้ทันการเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์ นโยบายการปฏิรูปการศึกษาและ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 47 ที่กำหนดให้มีการประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและภายนอก โดยให้ถือว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียน

1. ควรให้มีการอบรมบุคลากร ให้มีความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ เอกสาร คู่มือ ที่เกี่ยวข้องให้มีความพร้อมมากที่สุดในการเตรียมการประกันคุณภาพ การศึกษา
3. ควรกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1. ควรส่งเสริมโรงเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษาในเรื่องบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีเพื่อทำให้ทุกโรงเรียนมีศักยภาพในการเตรียมการรับการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมในเรื่องงานประกันคุณภาพการศึกษา เช่น อบรมการจัดตั้งอกรจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น
3. ควรจัดสรรงบประมาณให้รวดเร็วและเพียงพอต่อความต้องการในการดำเนินงานของการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษา การดำเนินการประกันคุณภาพภายนอก ปี จัยที่ทำให้โรงเรียนผ่านการประเมินการประกันคุณภาพ ภายในและภายนอก
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในหน่วยทางการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปในการดำเนินการประกัน คุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร วา.
- เกศนา พันทาเดช. (2543). การศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปรินญา นีพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2540). การวิเคราะห์ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. ปรินญา นีพนธ์ครุศาสตร์ดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จำรัส นอหมาก. (2541). การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อมุ่งคุณภาพที่ ทั่วทั้งองค์การเอกสาร ประกอบการบรรยายพิเศษเรื่องการศึกษาในยุคโลกาภิ วัตน์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ชาติชาย พิมพ์ไสย. (2543). การศึกษาคำนิยามการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา เขมมณี. (2544). "การปฏิรูปการศึกษา" วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 30 (1).
- นภวรรณ ศรีสุวรรณ. (2544). ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนนาร่องสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- นิยม โพธิ์งาม (2544). ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนนาร่องจังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง จันทมาศ. (2541). ระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ส.เอเชียเพรส จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น น. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- ประดิษฐ์ ศิริเดช. (2541, กรกฎาคม). "การประกันคุณภาพการศึกษา," วารสารครูเชียงราย. 35(193): 34-36.
- ปราณี ชัยยันต์ (2548). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2. รายงานการศึกษาระยะปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา คัมภีร์กรณ์. (2528). เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 1-4. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปรีดา ภาณุรักษ์. (2548). การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในกิ่งอำเภอสระใคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2. รายงานการศึกษาระยะปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พิเชษฐ ศรีหนารณ. (2543). การศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- พิพัฒน์ ศรีสุขพันธ์. (2542). การศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- ไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2541, มิถุนายน). "การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา" วารสารการศึกษาเอกชน. 8(77): 37-40.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพฯ: มติชน.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2544). แนวทางการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วิชัย ตรีเล็ก. (2542). ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบบริหาร ISO 9000 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2541). คุณภาพคือความอยู่รอด. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทยญี่ปุ่น) น
- วิศิษฐ์ ชฎาศิลป์. (2543). ความพร้อมและความคาดหวังของ ครูอาจารย์ และผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานอาชีวศึกษาวิทยาลัยเทคนิคใน เขตการศึกษา9. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สถาน มาตย ภูธร. (2542). การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการพัฒนาในกาปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สมพล จันท์แดง (2545). การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น รายงานการศึกษาระยะปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

- สมาน เพชรนาวา. (2549). การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 5. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถ่ายเอกสาร.
- สวัสดิ์ แก้วศักดิ์. (2543). การติดตามผลการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน พ.ศ. 2541 เพื่อเข้าสู่การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น น. ถ่ายเอกสาร.
- สุจิตรา ระโหฐาน. (2543). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชัยภูมิวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ขอนแก่นบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น น. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานีเขต 2. (2551). แผนปฏิบัติการกลุ่มงานบุคลากร อุดรธานี: ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). แนวทางประกันคุณภาพการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: CURS ภาลาตพรวัว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). แผนพัฒนาการศึกษาระดับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ: อรรถผลการพิมพ์.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.
- _____. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.(2542). แนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการพื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน. กรุงเทพฯ: CURS ภาลาตพรวัว.
- อภิญา ตันศิริ (2541, ธันวาคม) "การประกันคุณภาพการศึกษา," วารสารร่วมไทรทอง. 7(4): 27-33.
- อมรวิชัย นาคทรัพย์. (2540). "การประกันคุณภาพระดับภาควิชา," รายงานการสัมมนาทางวิชาการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากนโยบายสู่การปฏิบัติ กรุงเทพฯ: สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย
- อุทุมพร จามรมาน. (2543, เมษายน). เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐาน กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ
- Cronbach, Lee J. (1970). **Essential of Psychological Testing**. 3rd ed., New York: Harper and Row.
- Wheeler, Jerrod H; & Tanna, R. (2003). **Organization Change: Leading Your in the Twenty-First Century, University of Lousina at Monroe**. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan, W. Daryle. (1970, November). **Educational and Psychology Measurement**. 30: 607-610.
- Nicholas, S.K. Pang. (2003). **Initiating School Organizational Change through Self-Evolution**. Department of Educational Administration and Policy. The Chinese University. Hongkong: The Macmillan Press.
- Patticai, Boadfoot. (1994, April). "Approach to Quality Assurance and Control in Other Country," **Paper presented at the Annual Meeting of the American Education Research Association**.4-8.
- Rigsby, Kenneth L. (1994, November). "Total Quality Management and the Culture of a Model Elementary School: A Case Study," **Dissertation Abstracts International**. 5(55): 161. Photocopied.